



Homo
Digitalis

Παράλου 12, 118 54 Αθήνα
info@homodigitalis.gr

Αθήνα, 17.12.2020

ΑΙΤΗΜΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΞΟΥΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΑΠΔΠΧ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ PALANTIR TECHNOLOGIES INC ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Προς: Τον Πρόεδρο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα,
κ. Κωνσταντίνο Μενουδάκο,

Θέμα: «Αίτημα άσκησης των εξουσιών έρευνας της ΑΠΔΠΧ όπως απορρέουν από το ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της σύμβασης της Palantir Technologies Inc με την Ελληνική Κυβέρνηση».

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ),

Σύμφωνα με το άρθρο 57, παρ. 1, στοιχείο (α) του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΔΠ), η ΑΠΔΠΧ, ως αρμόδια εποπτική αρχή, έχει ως καθήκον την παρακολούθηση και την επιβολή του ΓΚΠΔ. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 57, παρ. 1, στοιχείο (η), η ΑΠΔΠΧ έχει την εξουσία να διενεργεί στο έδαφος της έρευνες σχετικά με την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, ενώ όπως ορίζει το άρθρο 58, παρ. 1, στοιχείο (α) η ΑΠΔΠΧ, ως αρμόδια εποπτική αρχή, έχει την δυνατότητα στο πλαίσιο των εξουσιών έρευνάς της να δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας και στον εκτελούντα την επεξεργασία να παράσχουν κάθε πληροφορία η οποία απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων της.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.4624/2019, η ΑΠΔΠΧ διενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας έρευνες ή ελέγχους για την εφαρμογή του Ν.4624/2019 και παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις στο βαθμό που έχουν επιπτώσεις στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Ακόμη, με βάση το άρθρο 15 του ν.4624/2019, η ΑΠΔΠΧ επιπροσθέτως των προβλεπόμενων στο άρθρο 58 του ΓΚΠΔ εξουσιών, έχει την εξουσία να διενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας έρευνες και ελέγχους ως προς τη συμμόρφωση με τον ν.4624/2019 στο πλαίσιο των οποίων ελέγχονται η τεχνολογική υποδομή και άλλα, αυτοματοποιημένα ή μη μέσα, που υποστηρίζουν την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Κατά τη διενέργεια των ερευνών και ελέγχων η ΑΠΔΠΧ έχει την εξουσία να αποκτά από τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τον εκτελούντα την επεξεργασία, πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού

χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και **όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τους σκοπούς του σχετικού ελέγχου και την εκτέλεση των καθηκόντων της**, χωρίς να μπορεί να της αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, το Δ.Σ. της Homo Digitalis με το παρόν αίτημα επιζητά την **άσκηση των εξουσιών έρευνας της ΑΠΔΠΧ** αναφορικά με την σύμβαση που αφορά στην προμήθεια υπηρεσιών ανάλυσης δεδομένων μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Palantir Technologies Inc.

Η εν λόγω συνεργασία καλύπτεται από ένα πέπλο μυστηρίου, καθώς παρά το γεγονός ότι φαίνεται να αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας ήδη από τον Απρίλιου του 2020,¹ σχετικές πληροφορίες έγιναν γνωστές στο ευρύ κοινό μόλις στις αρχές Δεκεμβρίου του 2020.² Είναι αναγκαία η άμεση παρέμβαση και άσκηση των ερευνητικών εξουσιών της ΑΠΔΠΧ, καθώς διαφαίνεται ότι οι εν λόγω πράξεις επεξεργασίας εμπεριέχουν δεδομένα που αφορούν την κίνηση του πληθυσμού υποκειμένων εντός της Ελληνικής Επικράτειας, καθώς επίσης και δεδομένα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Εξαιτίας δε της μυστικότητας που περιβάλλει την εν λόγω σύμβαση μόνο η ΑΠΔΠΧ είναι σε θέση να προχωρήσει στις αναγκαίες έρευνες προκειμένου να ενημερωθεί διεξοδικά για τα είδη και τις κατηγορίες των δεδομένων που επεξεργάζονται, ώστε να καταστεί σαφές εάν εμπεριέχονται προσωπικά δεδομένα στις πράξεις επεξεργασίας που λαμβάνουν χώρα.

Περισσότερες πληροφορίες για τη συνεργασία Palantir – Ελληνικής Κυβέρνησης

Σύμφωνα με το παγκοσμίου φήμης πρακτορείο διανομής ειδήσεων «businesswire»³ καθώς και με δημοσιεύματα που αναπαρήγαγαν ελληνικά⁴ και διεθνή⁵ μέσα ενημέρωσης, στις 3 Δεκεμβρίου έλαβε χώρα τηλεδιάσκεψη των στελεχών της Palantir κ. Alex Karp και του κ. Josh Harris, μαζί με τον Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκη και τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Πιερρακάκη.

Όπως αναφέρεται από τα ίδια τα στελέχη της Palantir, **από την αρχή της πανδημίας**, η Palantir συνεργάζεται με την Ελληνική Κυβέρνηση προκειμένου να της παρέχει τη δυνατότητα να παίρνει αποφάσεις που βασίζονται σε δεδομένα προκειμένου να αντιμετωπίσει την πανδημία του κορωνοϊού. Πιο συγκεκριμένα, η ελληνική κυβέρνηση χρησιμοποιεί την πλατφόρμα λογισμικού Foundry πάνω από υποδομές της Amazon Web Services προκειμένου να παρέχει σε κρατικούς αξιωματούχους υπηρεσίες αντιμετώπισης της πανδημίας. Επιπλέον, η Palantir έχει υλοποιήσει μία εφαρμογή που δίνει τη

¹ Ελίζα Τριανταφύλλου, [Η αμφιλεγόμενη Palantir Technologies και το κρυφό σύμφωνο με την ελληνική κυβέρνηση](#), 16 Δεκεμβρίου 2020

² Businesswire, [Greek Government and Palantir Reaffirm Digital Transformation Partnership](#), 7 Δεκεμβρίου 2020

³ Παρακαλούμε όπως βλέπετε υποσημείωση 2.

⁴ CNN Greece, [Palantir: Συνεχίζουμε τη συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση για ενημέρωση σχετικά με την πανδημία](#), 7 Δεκεμβρίου 2020.

⁵ Yahoo!Finance, [Greek Government and Palantir Reaffirm Digital Transformation Partnership](#), 7 Δεκεμβρίου 2020.

δυνατότητα στον κ. Πρωθυπουργό να έχει μία ολοκληρωμένη και σε πραγματικό χρόνο απεικόνιση της κατάστασης της πανδημίας στην Ελλάδα.

Μάλιστα την ίδια δήλωση αναπαρήγαγε και ο επίσημος λογαριασμός της Palantir Technologies Inc στο Twitter,⁶ ενώ ένα εκτενές ρεπορτάζ επί του ζητήματος έχει δημοσιευτεί από τη δημοσιογράφο κα. Ελίζα Τριανταφύλλου και το Inside Story, στο οποίο πηγές του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αποδέχονται ότι το εν λόγω Υπουργείο έχει πράγματι υπογράψει συμφωνία με την Palantir Technologies Inc.⁷ Ακόμη, αιτήματα πρόσβασης στην εν λόγω συμφωνία έχουν υποβάλει πολιτικά κόμματα ενώπιον του Ελληνικού Κοινοβουλίου,⁸ καθώς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ενώπιον του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.⁹ Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι, ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2020 η Πρεσβεία των Η.Π.Α. στην Ελλάδα είχε αναφέρει ρητά με ανακοίνωσή της ότι εταιρίες όπως οι Google, Cisco, Microsoft, Apple, Abbott, and Palantir έχουν συνδράμει την Ελληνική Κυβέρνηση στις προσπάθειές της να αντιμετωπίσει τη πανδημία.¹⁰

Οι προκλήσεις που ανακύπτουν και η ανάγκη άσκησης των ερευνητικών εξουσιών της ΑΠΔΠΧ

Η έλλειψη πληροφοριών και επαρκούς ενημέρωσης σχετικά με την συνεργασία της Ελληνικής Κυβέρνησης και την Palantir Technologies Inc. έχει προκαλέσει έντονη ανησυχία στα υποκείμενα των δεδομένων της Ελληνικής Επικράτειας.

Συγκεκριμένα, καθώς πρόκειται για μία σύμβαση που εμπίπτει στην έννοια των Δημόσιων Συμβάσεων του ν. 4412/2016 θα έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία αναρτήσεις και δημοσιεύσεις. Είτε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος/ διακήρυξη στο Διαύγεια σε περίπτωση που απαιτείται για την συγκεκριμένη προμήθεια Διαγωνισμός είτε στην περίπτωση απευθείας αναθέσεως το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης όφειλε μετά την έκδοση της απόφασης απευθείας ανάθεσης, να την δημοσιεύει άμεσα στο ΚΗΜΔΗΣ .

Επιπροσθέτως δεν υπάρχουν αναρτημένες είτε στο Διαύγεια ή στο ΚΗΜΔΗΣ λεπτομέρειες σχετικά με την εν λόγω σύμβαση συνεργασίας, ούτε έχει εκδοθεί κάποιο σχετικό Δελτίο Τύπου από το Υπουργείο Εξωτερικών. Σε άλλες χώρες της Ευρώπης, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η συνεργασία κυβερνητικών φορέων με την Palantir προκάλεσε έντονη κριτική και βρέθηκε στο επίκεντρο της δημόσιας συζήτησης.¹¹

⁶ Palantir Technologies Inc (Επίσημος Λογαριασμός Twitter), "[Our partnership with the Greek government was borne out of necessity once the pandemic began, and we look forward to broadening it for years to come.](#)" — #Palantir CEO Alex Karp, 7 Δεκεμβρίου 2020.

⁷ Παρακαλούμε όπως βλέπετε υποσημείωση 1.

⁸ ΜΕΡΑ25, [Αιτούσα βουλευτής Μαρία Απατζίδη](#), 10 Δεκεμβρίου 2020.

⁹ VouliWatch, [Ο σκιάδης κολοσσός επεξεργασίας δεδομένων, Palantir, σε αδιαφανή συνεργασία με το Υπ. Ψηφιακής Πολιτικής για τον Covid-19](#), 15 Δεκεμβρίου 2020.

¹⁰ US Department of State, [U.S.-Greece Science and Technology Agreement Fact Sheet](#), 28 Σεπτεμβρίου 2020.

¹¹ The Guardian, [Exclusive: Documents seen by Guardian show tech firms using information to build 'Covid-19 datastore](#), 12 Απριλίου 2020.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι η εν λόγω εταιρία αποτελεί μία από τις πλέον γνωστές διεθνώς στον τομέα της ανάπτυξης παρεμβατικών τεχνολογιών παρακολούθησης και ανάλυσης δεδομένων. Έχει προχωρήσει σε συνεργασίες με κυβερνήσεις πολλών άλλων ευρωπαϊκών κρατών στον τομέα της αστυνόμευσης, όπως της Γαλλίας και της Δανίας,¹² ενώ φυσικά έχει επικριθεί και για τη συνεργασία της με την Κυβέρνηση των ΗΠΑ αναφορικά με το πρόγραμμα ICE.¹³

Επίσης, από τα λεγόμενα των στελεχών της Palantir διαφαίνεται ότι η εν λόγω συνεργασίες αποτελούν ίσως το έναυσμα για μελλοντικές συμβάσεις μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Palantir και σε άλλα πεδία, όπως ο τομέας της αστυνόμευσης και της παρακολούθησης. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρουν με δηλώσεις τους τα ίδια τα στελέχη της εταιρίας, ανυπομονούν να διευρύνουν τη συνεργασία με την Ελληνική Κυβέρνηση για χρόνια ακόμα («*and we look forward to broadening this partnership for years to come*»¹⁴).

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω και δεδομένου ότι:

Α) δεν έχουν γνωστοποιηθεί επαρκείς πληροφορίες για τα είδη και τις κατηγορίες δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας στο πλαίσιο των υπηρεσιών που παρέχει η Palantir Technologies Inc στην Ελληνική Κυβέρνηση,

Β) υπάρχουν υψηλές πιθανότητες να περιλαμβάνονται προσωπικά δεδομένα στις πράξεις επεξεργασίας που λαμβάνουν χώρα, με αποτέλεσμα να έχουν πλήρη εφαρμογή οι εθνικές και ευρωπαϊκές διατάξεις προστασίας προσωπικών δεδομένων, και

Γ) εξαιτίας του πέπλου μυστηρίου που καλύπτει την εν λόγω συμφωνία, καθώς δεν υπάρχουν αναρτημένες είτε στο Διαύγεια ή στο ΚΗΜΔΗΣ σχετικές λεπτομέρειες, δεν είναι δυνατή η μελέτη των όρων και του αντικειμένου της συμφωνίας από το ευρύ κοινό, γεγονός που δημιουργεί έντονες ανησυχίες για τις πράξεις επεξεργασίας που πραγματοποιούνται.

ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα την πλήρη άσκηση των ερευνητικών της αρμοδιοτήτων επί της σύμβασης/συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Palantir Technologies Inc στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών ανάλυσης δεδομένων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και

ΚΑΛΟΥΜΕ την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα να ανταποκριθεί στο αίτημά μας και να αναλάβει αυτή την ερευνητική της εξουσία.

Με εκτίμηση,

Το Δ.Σ. της Homo Digitalis

¹² SOMI, [Privacy advocates demand a European survey of Palantir](#), 16 Νοεμβρίου 2020.

¹³ New York Times Magazine, [Does Palantir See Too Much?](#) 29 Οκτωβρίου 2020.

¹⁴ Παρακαλούμε όπως βλέπετε υποσημείωση 2.